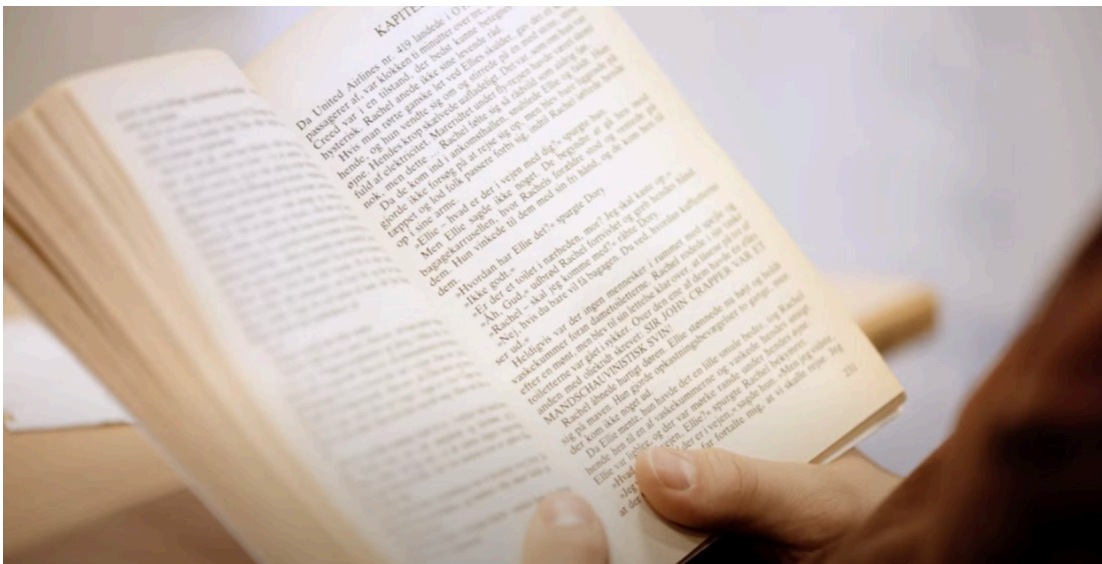

SKÆRMFRIHED PÅ NYBORG GYMNASIUM

NG LÆSER

- ▶ Hvorfor "NG læser"
- det handler om trivsel, fordybelse og nye horisonter
- ▶ Hvad?
- ▶ Hvordan?
- ▶ Erfaringerne
- ▶ NG læser, micropodcasts

SKÆRMFRIHED
PÅ NYBORG GYMNASIUM

Hvorfor "NG læser"?

– det handler om trivsel, fordybelse og nye horisonter

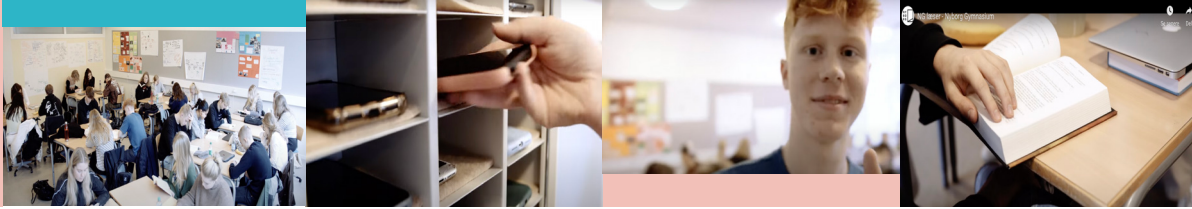
Mange vil nok stille det klassiske Hørup-spørgsmål: Hvad skal det nytte, og hvad har læsning af litteratur med mig, min undervisning og mit fag at gøre? Men sådan var det bare ikke på Nyborg Gymnasium for to år siden, hvor lærere foreslog indførelse af fordybelseslæsning for alle elever i skolens pædagogiske udvalg. Efter en pædagogisk dag med temaet for alle lærere, blev det vedtaget at indføre "NG læser" hver uge fra begyndelsen af november og indtil eksamenstiden i foråret.

Læsning af litteratur er nemlig ikke bare en gevinst for dansklærere og fanatiske bogjunkier. Læsningen giver for det første et åndehul i en hektisk hverdag og skal ses som en direkte forlængelse af skolens klare fokus på rigtigt nærvær og fordybelse – og herunder mobilfri undervisning og klar klasseledelse.

Målet med tiltaget er og har hele tiden været at hjælpe vores elever med at genopdage det at læse bøger og finde roen. Læsningen af litteratur giver spill-over og positive effekter og færdigheder til alle fag og uddannelser (ordforråd, koncentrationsevne, hukommelse og evne til at forstå komplekse tekster). Men litteraturen er også et vigtigt spejl for vores elever, hvor de kan få en større forståelse for sig selv og for andre, og hvor de kan forundres og møde nye horisonter og indsigter. Bøgerne åbner verden og sproget skaber virkeligheden. Lige nu læser de unge i Danmark bare alt for lidt – kun 8 pct af de 16-19-årige læser dagligt ifølge undersøgelse fra Danmarks Statistik – og derfor skal vi som skole gå forrest og forsøge at vende den udvikling. Det skræmmende er også, at kun 20 pct af den voksne del af befolkningen læser dagligt (jf. samme undersøgelse). Så det her er en vigtig indsats, så læsningen igen bliver en naturlig del af livet – også voksenlivet.

[Se video her:
https://www.youtube.com/watch?v=vueljPb4V0c](https://www.youtube.com/watch?v=vueljPb4V0c)

Hvad?

- Eleverne vælger selv bøger! Men det skal være rigtige fysiske bøger med en tekstlængde så lang, at eleven kan fordybe sig i mindst 45 min. Det skal være skøn- eller faglitteratur efter eget valg (Ikke tegneserier, ikke tidsskrifter, ikke aviser og ikke lektielæsning i fagene).
- Man må læse på alle sprog
- Faglig læsning i fysiske bøger, når eleverne nærmer sig større skriftlige opgaver kan være en mulighed.
- På eget ansvar. Eleverne har selv ansvar for at have bogen med i tasken. Hvis eleven glemmer sin bog, så har læreren "nødbøger" med. Men efterfølgende skal eleven gå hjem og finde en bog eller låne på skolens bibliotek

Hvordan?

- "NG læser" er skemalagt: 45 minutter én gang om ugen fra 1. november til slutningen af april. Alle elever i alle klasser på alle uddannelser læser samtidigt
- I den første måned med "NG læser" sender vi sms med reminder ud til eleverne om, at de skal huske deres bøger
- "NG læser" skemalægges på rullende skemapositioner, så de enkelte fag rammes så lidt som muligt
- Alle elever bliver i klassen og alle læser i stilhed (også lærere). Al elektronik er slukket (ingen computer, ingen musik i ørerne). Ingen henter vand, går på toilet eller spiser
- Hvis eleverne har glemt deres bøger, har læreren altid en bunke bøger med fra bogskabene, som eleverne skal læse i - dette for at undgå forstyrrelse fra elever, der går ind og ud af lokalet for at hente bøger
- Bogskabene står placeret to steder på skolen, Vi har indsamlet en masse kasserede bøger blandt lærerne, og vi har fået en masse bøger fra biblioteket, som lærerne kan tage med som nødbøger til de elever, der har glemt deres bog. Der er både danske og engelske bøger, så der også er bøger til eleverne på IB-uddannelsen
- Ordblinde elever: Ordblinde elever taler med læsevejleder om, hvad der er passende læsning. Her kan kravet om fysisk bog evt. fraviges. Det vil altid bero på læservejleders skøn
- Stilhed er skræmmende i starten! Hvis eleverne oplever at bliver rastløse, taler vi med dem om det og fortæller, at det er helt normalt - og de skal kæmpe imod

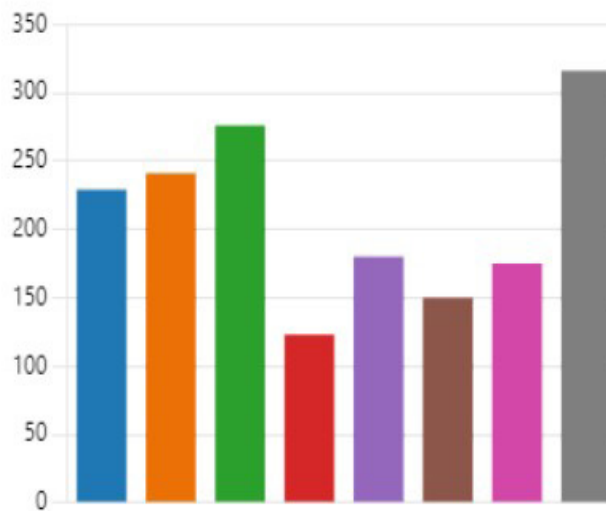

Erfaringerne

Vi havde på forhånd besluttet, at "NG læser" skulle køre i to år, før vi ville lave en tilbunds-gående evaluering. Vi har dog gennemført en midtvejsevaluering blandt lærere (94 besvarelser) og elever (746 besvarelser) med henblik på at undersøge, om der var behov for praktiske justeringer, og samtidig var vi nysgerrige på, hvordan elever og lærere oplevede selve læsesituationen. Nedenfor gives et kort indblik i udvalgte besvarelser:

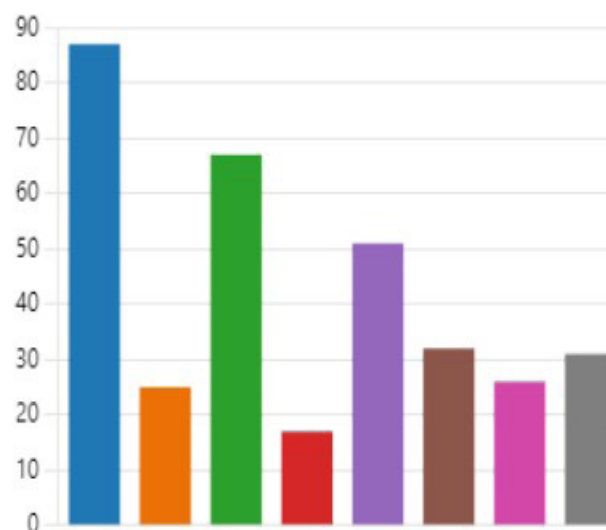
Eleverne: Hvilke af følgende reaktioner oplever du under læsningen til "NG læser" (angiv gerne flere)?

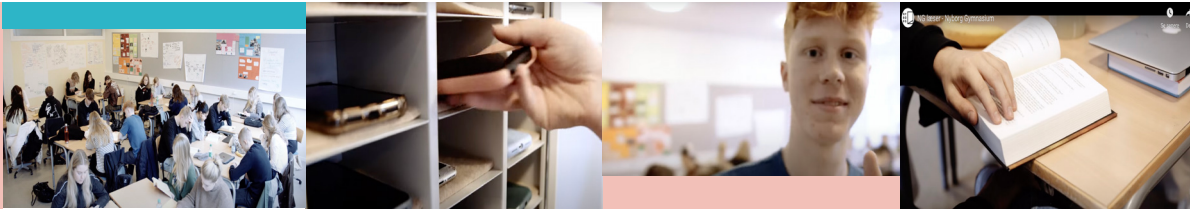
● Fordybelse	229
● Kedsomhed	241
● Afslappethed	276
● Rastløshed	123
● Koncentration	180
● Manglende koncentration	150
● Jeg får lyst til at læse	175
● Træthed	316

Lærerne: Hvilke af følgende reaktioner har du overvejende registreret hos eleverne i forbindelse med "NG læser" (angiv gerne flere)?

● De læser	87
● De læser ikke	25
● Ro	67
● Uro	17
● Koncentration	51
● Manglende koncentration	32
● Motivation	26
● Manglende motivation	31

NG læser, micropodcasts

"NG læser", som vi introducerede på Nyborg Gymnasium i 2022, er kombinationen af litteratur og larmende stilhed på gymnasiet. Det er 1300 elever, der læser valgfri litteratur i velgørende stilhed.

Vi gør det for at skabe vigtige "roaser" og rigtigt nærvær for eleverne, lærerne og undervisningen, og vi gør det, fordi litteratur kan noget særligt. Bøger kan underholde, udfordre og udvide forståelsen for andre mennesker og verden. Og samtidig viser forskningen, at læsningen vil øge både koncentrationsevne og ordforråd – og at der er spill-overeffekter til alle fag.

Vi evaluerer løbende på "NG læser" med både elever og lærere, så vi kan tilpasse og udvikle konceptet ud fra de konkrete erfaringer med at læse sammen.

Vi skød "NG læser" i gang med en temadag for alle lærere. Her havde vi inviteret **forsker og konsulent Dorte Ågård**, **forsker Kristiane Hauer** og **kulturkommentator Anne Sophia Hermansen** til at holde inspirerende indlæg om litteratur, læsning og undervisning. Lyt til vores micro-podcasts, hvor de tre opsummerer deres budskaber til os.

De tre micropodcasts er at finde på:
<https://nyborg-gym.dk/elev/ng-laeser/>

Materialet er udarbejdet af:

Henrik Vestergaard Stokholm, rektor, Nyborg Gymnasium
Malene Meincke, uddannelsesleder, Nyborg Gymnasium